

PŘEDMLUVA	9
ÚVOD	11
1. MÍSTO ČLOVĚKA S MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM VE SPOLEČNOSTI	13
1.1. Proměny postoje společnosti vůči lidem s mentálním postižením	14
1.2. Změny terminologie a definice kategorie „mentální retardace“	15
1.3. Obrazy utrpení a života postižených lidí v beletrii	16
1.4. Asociace k pojmu „zdravotní postižení“	16
1.5. Příčiny sociálního odmítnutí člověka s postižením	18
1.6. Důsledky sociálního odmítnutí a způsoby zvládnání stigmatu	20
1.7. Mentální retardace jako dominantní diagnóza	21
1.8. Shrnutí	22
2. NAROZENÍ DÍTĚTE S POSTIŽENÍM	25
2.1. Závažnost prožívaného traumatu	26
2.2. Intuitivní rodičovství a význam prožívání rodiče pro vývoj dítěte	27
2.3. Dialog jako cesta k integraci nepříznivé skutečnosti	28
2.4. Rozhodnutí rodičů situaci zvládnout	30
2.5. Shrnutí	31
3. PŘEKÁŽKY A ZDROJE ZVLÁDNÁNÍ RODIČI	33
3.1. Obecná klasifikace copingových strategií	33
3.2. Odlišná situace a potřeby rodičů mentálně postižených dětí	36
3.3. Proměnné ovlivňující adaptaci rodičů	38
3.4. Efektivní adaptační strategie rodičů	43
3.5. Shrnutí	45
4. POSTTRAUMATICKÝ RŮST: POZITIVNÍ ZISK JAKO DŮSLEDEK ČELENÍ NEPŘÍZNIVÉ SKUTEČNOSTI	47
4.1. Posttraumatický růst: nové výzkumné téma?	48
4.2. Obecný model posttraumatického růstu	50
4.3. Příklady posttraumatického růstu a související proměnné	52
4.4. Oblasti posttraumatického růstu	54
4.5. Principy posttraumatického růstu	58
4.6. Shrnutí	61
5. POZITIVNÍ ZISK RODIČŮ DĚTÍ S MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM	63
5.1. Změny zaměření výzkumů v oblasti mentální retardace	63
5.2. Zkušenost rodičů: autobiografické výpovědi	66

5.3. Polarita prožitků rodičů dětí s mentálním postižením	67
5.4. Studie pozitivního přínosu mentálně postižených dětí	69
5.5. Oblasti pozitivního přínosu pro rodiče mentálně postižených dětí	70
5.6. Potřeba celistvého pohledu na problematiku mentálního postižení	71
5.7. Shrnutí	72
6. ZAMĚŘENÍ VÝZKUMU	75
6.1. Výzkumná otázka a cíl výzkumu	75
6.2. Teoretický model	76
6.3. Testované hypotézy	76
7. METODY	81
7.1. Stručný přehled metod používaných ve výzkumu pozitivního zisku	81
7.2. Metody použité ve výzkumu	82
7.3. Uspořádání výzkumu a zkoumaný soubor	86
8. VÝSLEDKY	87
8.1. Zkoumaný soubor	87
8.1.1. Charakteristiky rodičů	87
8.1.2. Charakteristiky dětí s intelektovým postižením	87
8.2. Výsledky v dotazníku KIPP	88
8.2.1. Reliabilita dotazníku	88
8.2.2. Srovnání otců a matek na škálách pozitivního zisku	91
8.2.3. Odpovědi matek na škálách vnímaného pozitivního zisku	91
8.2.4. Vztahy mezi škálami vnímaného pozitivního zisku	92
8.2.5. Vztahy mezi jednotlivými škálami sociálního srovnávání	93
8.2.6. Vztahy mezi různými druhy atribuce příčin postižení dítěte	94
8.2.7. Přesvědčení o míře vlivu na události v životě dítěte	95
8.2.8. Vztahy mezi různými oblastmi dotazníku KIPP	95
8.3. Determinanty (koreláty) vnímaného pozitivního zisku	95
8.3.1. Pohlaví dítěte	95
8.3.2. Věk dítěte (a věk matky)	98
8.3.3. Závažnost postižení dítěte a sociální opora (faktory prostředí)	99
8.3.4. Životní a manželská spokojenost rodičů	107
8.3.5. Subjektivně vnímaná kvalita a dostupnost odborné péče	112
8.3.6. Přítomnost zdravého sourozence v rodině	114
8.3.7. Akceptace postižení dítěte rodiči	114
8.3.8. Znalost informačních zdrojů	116
8.3.9. Náboženské přesvědčení (vyznání)	116
8.4. Přehled průkazných vztahů s vnímaným pozitivním ziskem	117
9. INTERPRETACE A DISKUSE	121
9.1. Psychometrické vlastnosti české verze dotazníku KIPP	121
9.2. Výsledky na škálách pozitivního zisku	123

9.3. Srovnání vykazovaného pozitivního zisku otců a matek	124
9.4. Vztahy mezi škálami pozitivního zisku	124
9.5. Atribuce příčin postižení a pozitivní zisk	124
9.6. Přesvědčení o vlivu na události v životě dítěte a pozitivní zisk	125
9.7. Oblasti pozitivního zisku rodičů	125
9.8. Vliv závažnosti postižení na vnímaný pozitivní zisk	131
9.9. Čas trávený s dítětem a míra vykazovaného pozitivního zisku	132
9.10. Přítomnost zdravého sourozence a vykazovaný pozitivní zisk	133
9.11. Pohlaví dítěte, podpora partnera a pozitivní zisk matek	133
9.12. Nedostatky a omezení studie	134
9.13. Přínos studie pro praxi	134
9.14. Náměty pro budoucí výzkum	136
10. ZÁVĚR	137
11. LITERATURA	139
12. PŘÍLOHY	145